

VAS ÉS FÉM MUNKÁS

Foia oficială a Uniunii Muncitorilor în Fer, Metal și Chimică din România || A romániai vas, fém és vegyipari munkások országos szövetségének hivatalos közlönye

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 11

A szakszervezeti mozgalom kihatása a munkásság gazdasági és kulturális helyzetére

Románia területén alig akad ipari munkás, aki ne lett volna egy vagy több ízben, rövidebb-hosszabb ideig „szervezett” munkás, szakszervezeti tag. A legtöbb el is dicsekedik vele még akkor is, amikor már hosszú évek óta nem tagja a saját szakmája szervezetének. Kitalált és csak néha elfogadható okokat hoz fel, amiért kimaradt a szakszervezetből. Ritka az a munkás, aki őszintén bevallja, hogy elhanyagolta fenntartani a kapcsolatot a szakszervezettel. A legtöbb szegyenkezik hanyagságáért, vagy tudatosan, vagy tudat alatt érzi, hogy bünt követett el nemcsak önmagával, hanem munkástársaival és családjával szemben is, amikor a munkásszolidaritás olyannyira szükséges és drága szálait eltépte. Minden munkás érzi a szervezkedés és az összetartás, a kölcsönös segítség szükségességét. Érzi, mert gazdasági helyzete minden pillanatban azt parancsolja neki.

Nagyon érdekes tapasztalatok állanak előtünk: műhely- és gyárértekezleteken, vagy bármilyen más természetű munkásgyűlésen, ahol munkásszervezkedésről van szó, soha egy munkás sem mond ellent a szervezkedésnek, mindenki helyesnek tartja. És mégis hányan vannak, akik nem követik azt az utat.

Minden egyes munkás megvan győződve, hogy az ő munkaadója, lett legyen az gyáros vagy kisiparos, tagja a munkaadók egyesületének, amely egyesületben beszélnek meg a szakmájukat érintő gazdasági természetű ügyeket, de ott beszélnek meg és határoznak a munkásságot érintő bér- és munkafeltételekről is. A munkások pedig, akikről szó van (akiknek kenyérkérdése felől döntenek és határoznak), talán éppen túlóráznak, vagy füstös levegőjű korcsmákban töltik idejüket és csak a legjobb eset, ha otthon nyugovóra hajtották fáradt, ványadt testüket, gondterhes fejüket.

Amíg egyik oldalon azok, akik a termelőeszközök fölött rendelkeznek és ezen keresztül a gazdasági hatalom birtokában vannak és hogy ezt továbbra is uralhassák, a szervezkedésnek minden eszközét igénybe veszik, addig az agyonhajszolt, a kultura vívmányai-ból kirekesztett és éhbérekben tengődő munkásszótálynak igen jelentékeny része a szervezethez posványában öntudatlanul tengeti életét.

Egyes külföldi ipari államokban, az ipar erőteljes fejlődési korszakában, amikor a munkásság hatalmas szervezetekben tömörülve, céltudatosan küzdött jogaiért, az emberséges bánásmódért, a jobb bérekért, — akkor a munkaadók a munkásság összetartására, fegyelmelt szervezkedésére hivatkozva buzdították egymást a munkásokéhoz hasonló szervezkedésre. És tényleg, időközben a kapitalisták és általában a munkaadók szervezeti erősek és megbonthatatlanokká fejlődtek, sőt erőteljes nemzetközi kapcsolataik is kiépültek, de ezzel szemben a külföldi munkásszótály szakszervezetei sem maradtak erő és hatalom szempontjából a munkaadók szervezetei mögött. És ma már a legtöbb külföldi államban a munkaadók szövetségei szakmák szerint, a munkások ugyancsak szakmaszerinti szövetségeivel tárgyalnak együtt és országos viszonylatban kötik meg a kollektív szerződéseket, amelyek kötelezők az összes munkaadókra és munkásokra nézve.

Nálunk Romániában, sajnos, nem így van. Minálunk csak a munkaadók szervezetei erősek és fegyelmeltettek. A munkások nagy többsége szervezeten. Az összmunkásságnak csupán egy kisebb tábora, a szakszervezetekbe tömörült szervezett munkásság az, amely szinte erejét meghaladó küzdelmet folytat a munkabérek emeléséért, a tisztességes munkafeltételekért, a munkástörvények betartásáért és általában a munkásszótály boldogulásáért. Ennek a küzdelemnek az eredményeit azonban sok esetben élvezik a szervezeten munkások is, még azon helységeken is, ahol semmi közösséget nem tartanak fenn a szakszervezetekbe tömörült munkássággal. Mert a szervezett munkások által kivívott munkabérek és munkafeltételek irányadó erővel bírnak országos viszonylatban az egész ipari életre.

De az az eredmény, amit — az ország ipari munkásságához arányítva kisebb számú — szakszervezetekbe tömörült munkástömeg el tud érni, nem elegendő. Ahhoz pedig, hogy nagyobb és szebb eredményeket érhessenek el és kevesebb erőfeszítéssel és kevesebb áldozathozatallal, ahhoz szükséges, hogy az összes ipari munkások egy emberként bekapcsolódjanak a küzdelembe, tagjai legyenek a szakszervezeteknek. Mert örök igazság az a jelmondat, habár kissé elhasználtnak tűnik is sokak előtt, hogy: **egyesülésben rejlik az erő.** A szakszervezetek keletkezését, fejlődését és jelentőségét meg kell ismernie azoknak is, akik eddig nem tanúsítottak olyan érdeklődést ezzel a nagyfontosságú munkásszótály szemponyjából. A munkásszakszervezetek olyan hatalmas ívelést tettek meg alig egy évszázad alatt, hogy kötelekre menő irodalom fejlődött ki körülöttük.

A munkásszakszervezetek kulturális, szociális és gazdasági téren kifejtett nagyjértékű tevékenységét még az ellenfelek is elismerik. A szakszervezetek nevelték ki a tulajdonképpeni mai modern ipari munkást. Könyvtárakat, különféle lapokat és folyóiratokat

bocsátottak rendelkezésére; az előadások százain és ezreinek ismertették mindazon kérdéseket, amelyek emelték a munkás általános műveltségét. És a nevelés terén a szakszervezetek nem szorítottak kizárólag szociális és gazdasági kérdésekre, hanem ipari szakelőadások tartásával hasznos munkásgenerációkat neveltek az ország ipara számára. Minden országban a legjobb és legképzettebb ipari munkások, a szervezett munkásokból kerültek ki.

A szakszervezetekben a munkás önfegyelmre nevelődik, amely önfegyelm érvényesül az üzemben, a munkában is. És ha igényesebb a munkaadójával szemben, mint a szervezeten munkás, de ezzel szemben tudja azt is, mi a kötelessége és azt teljesíti is anélkül, hogy állandóan hajcsár álljon a háta mögött a munkaórák alatt. Gyakori példák bizonyítják, hogy a tájékozottabb és haladottabb szellemű kapitalisták szívesebben dolgoznak szervezett munkásokkal, mint fegyelmeltetlen és felelősségnélküli szervezeten munkásokkal. A szakszervezetek által kötött kollektív szerződések szabályozzák a fizetéseket és általában a munkaadó és munkások közötti feltételeket. A munkanélküli munkások segélyezését minden országban a szakszervezetek vitték a megoldás útjára. A szakszervezetek minden ténykedése a munkástömegek anyagi és szociális helyzetének előbbvitelét szolgálja és így természetesen az ország érdekeit is.

Nálunk Romániában sohasem volt valami határtalan a szakszervezeti szabadság, de viszont annyi szabadság mindig volt, hogy annak teljes kihasználása mellett erőteljes szervezeteket létesíthettek volna maguknak a munkástömegek. A jelenlegi kormány belügyminiszteri rendelete is világosan kimondja, hogy a szakmai egyesületek működése nincs függesztve. Csupán a gyűlések tartása engedélyekhez van kötve. Így tehát munkástársaink szervezkedése elé nincsenek leküzdhetetlen akadályok gördítve.

A munkástársak ne várják tehát sorsuk jobbrafordulását azoktól az erőktől, amelyek tőlük távol állnak, hanem csak önmaguktól. A jelmondatok is elkopnak, de az igazságot annak a jelmondatnak kétségbevonni ma még kevésbé lehet, mint valaha, hogy: **„szervezkedésben rejlik az erő!”**

Öregségi nyugdíj

A romániai munkásszótály öregségi nyugdíjra nincs biztosítva. Ebből a szempontból a regáti munkásság kivételes helyzetet élvezett mindaddig, amíg a társadalom biztosítási törvényeket egységesítették. Ugyanis a régi regáti társadalom-biztosító törvény befoglalta az öregségi nyugdíj jogosultságot is. Ha bár az öregségi nyugdíj kvantuma nem ált arányban az élet valóságával, remélni lehetett, hogy a törvények egységesítése alkalmával jobbra fordul a helyzet. Azonban más történt. Az akkori munkaügyi miniszter D. R. Ioanițescu, hogy az egységesítéssel kapcsolatos akadályokat leküzdje és mert minden áron kiváló személyiségéhez akarta fűzni ezt az egységesítési művet, feláldozta a munkások megszerzett jogát és tollvonással törölte az öregségi nyugdíjhoz való jogot. Az öregségi nyugdíjra csak az a jog maradt meg, amely a törvény egységesítéséig már meg volt szerezve. Az egységesítés időpontjától kezdve már senki sem szerezhetett öregségi nyugdíjra való jogot. A munkásszótályt nagy igazságtalanság érte,

aminek jóvátételére a jelenlegi munkaügyi miniszter hivatott. Maga az állam elismerte ezen ügy életbevágó fontosságát. Látjuk, hogy az állami üzemekben dolgozó munkások: a C. F. R.—C. A. M. üzemeinek munkásai biztosítva vannak öregségi nyugdíjra.

Alkalmazottaival szemben rendezte az állam ezt a kérdést, mert elképzelni is lehetetlen, hogy az állam és a társadalom érdekében kifejtett évtizedes munka után, az illető munkás kénytelen legyen életének még hátralevő idejére koldus botot venni kezébe.

Mi sem igazságosabb, társadalmibb és emberibb dolog, mint az, hogy az amúgy is szerény jövedelemmel bíró munkásság biztosítsa az öregségi nyugdíjra. Az öregségi nyugdíj parancsoló szükségesség. A mai technikai racionalizálás mellett, amely tért hódított minden ipari ágban, a munkás, erejének végsőig való megfeszítésével kell dolgozzon. Munkaerejének utolsó maradványát is kiméltetlenül kisajtolják. Aki a munkamenet termelési gyorsaságával nem tud lépést tartani, az

alkalmatlannak nyilvánítatik és mint ilyen át kell adja helyét másnak.

Az előregedett munkások, a bányák mélyében és az üzemek kormos füstjében egész életet átélő öreg proliknak nem lehet az a sorsuk, hogy az éhenhalással egyenlő leg-sötétebb nyomornak legyenek részesei. Az öregségi nyugdíj megteremtésének előfeltétele a pénz. De melyik munkás nem áldozna szívesen járulékot ebben az országban, tudva azt hogy életének utolsó állomásán mentesítve van a létért való kemény küzdelemtől. De erkölcsi és anyagi kötelességükben áll, támogatni az öregségi nyugdíj létrehozását a munkaadóknak is akik a munka gyümölcsének legnagyobb részét élvezik, valamint az

államnak és társadalomnak egyformán. Az öregségi nyugdíj megalapozásának alapelvei, a munkások, munkaadók és állam egyenlő részben való hozzájárulása kell szolgáljon.

Az országos szaktanács, amelynek kebelébe tartozik az általános szakszervezeti mozgalom, hivatott kezdeményező lépést tenni az öregségi nyugdíj sürgős megvalósítására. Ez ügyben, az ösztönzés teljes támogatására számíthat a szaktanács. A jelenlegi kormány, amely őszinte bizonyítékát adta eddig annak, hogy a gazdasági és társadalmi élet minden terén rendet akar teremteni, nem maradhat közömbös a legtisztább lelkiismeretből fakadó kiáltásra: igazságot az érdemmel bíró ország fiainak.

A szerszámgépek termelőképes-ségének fejlődése

A modern racionalizálás és a géptechnika fejlődése talán sehol sem volt olyan forradalmian jelentőségteljes, mint a szerszámgépek fejlődésében. Az utolsó 10—15 évben a szerszámgépek egész munkatechnikája, termelésüknek gyorsasága annyira átalakult, hogy ezek az új gépek már alig hasonlítanak a tiz esztendő előttiékhöz.

Sehol sem játszottak olyan nagy szerepet ezek a modern szerszámgépek, mint a mai kor iparágában, az automobilgyártásban. Azért is a legtöbb példát onnan vesszük.

Több mint ezer hajtókerék 7 és fél óra alatt

A modern szerszámgépek teljesítőképes-ségét kitűnően mutatják az amerikai automobiltelepeken a hajtókerékcsatlákokon alkalmazott úgynevezett Gisholt-féle Simplimaticok. A régi gépek három szakaszban végezték a kerekek kidolgozását. Az új gépek ezeket a háromműveletű operációkat egy operáció alatt végzik el. A kerekeknek mind a két oldalát két operációval teljesen megmunkálják. Az egész automatikusan történik, amikor a gépkezelő egy emeltyűvel a gépet megindította. Mikor a kerék készen van, a gép automatikusan megáll, a kezelő csak felteszi és leveszi a munkatárgyat. Az új gépek több mint ezer hajtókeréket termelnek 7 és fél óra alatt, míg a régi gépek alig háromszáz kerékkal végeztek egy munkanap alatt.

Hajtórudak tömegtermelése

A Packard automobilgyár részére készült legújabb körforgógép 40 munkaoperációt, furásokat, süllyesztést, ársztást és marást végez tizennégy automobilhajtórudon egyszerre. Ez a gép egy nyolcállomású körforgó fejjel van ellátva, amelyet kézzel szabályoznak, hogy a megmunkálás alatt lévő rudakat az egymást követő szerszámokkal irányba hozza. A gép minden egyéb működése automatikusan történik és a termelés 700 hajtórud óránként.

Még elképesztőbb az automobil dugattyú modern esztergálása. Nyolcszáz padon négyszáz öntöttvas dugattyúnak külső átméretét és koronáját esztergályozzák meg óránként.

A termelés 100%-os növekvése

Kiemelkedik az eredmények közül a hatcylinderes gépek hajtótengelycsapjainak köszö-rülésénél történt átalakítása. 1926-ban a termelés 5.7 tengely volt tiz percenként, vagyis harmincnégy csapnak köszö-rülése óránként. 1934-ben a Norton hidraulikus köszö-rülő-gépeken ugyanolyan hajtótengelycsapokat köszö-rültek meg és a termelés tizenkét tengely volt tiz percenként, vagyis hetvenkét csap óránként. Ez több mint százszázalékos technikai javítás. De ha hozzávesszük, hogy tiz év előtt minden gépet egy külön munkás kezelt, ma pedig a hajtótengelycsapok köszö-rülését egy kezelő két gépnél ellenőrzi, akkor a termelés a tiz év előttiéknél csaknem a négyszeresére emelkedett.

De még nagyobb a kiugrás, hogyha a nagy szerszámgyárak eredményeit nézzük. Ezekben is, mint az automobilgyárakban, tiz év előtt még egy munkás kezelt egy gépet. A Landis Tool Company műhelyeiben például teljesen kielégítőnek tartották, ha egy munkás percenként egy csap köszö-rülését végezte el. Ma az

új hidraulikus körvonalköszö-rülők óránként 254 csappal végeznek. Egy kezelő most már négy gépet lát el, ez egyenlő 1024 csapnak óránkénti köszö-rülésével. Vagyis a tiz év előttihez képest ez tizenhatszerezes termelésnövekvés.

Az automatikus csavargépek

A modern automatikus csavargépek termelő-képessége ócskavassá tette azokat a gépeket, amelyekre még tiz év előtt az amerikai szerszámgyártás olyannyira büszke volt. A külön-féle csavarok gyártásánál az új gépek 300 százalékkal többet termelnek, mint egy évtizeddel ezelőtt. Az új gépek nemcsak gyorsabbak, de több munkarészletet is végeznek egyszerre.

Az eredmények titka elsősorban az, hogy ma jobbak a szerszámkések és szilárdabb az alapzatuk is. Ezek a gépek régebben legtöbbszörre tizenkét áttételűek voltak, vagyis a leglassabb 420 és a leggyorsabb 4200 fordulatú volt percenként. Az új gépek ellenben harminchat áttételűek és 200-tól 6000 fordulatig vannak berendezve.

Az esztergagépek fejlődése

Érdekes fejlődésen mentek keresztül a körforgó esztergagépek. Két nagyobbfajta acél-fogaskerék teljes megmunkálása, a fogak vá-gása nélkül régebben 117 óra volt, most 8 óra. Öntöttvas fogaskerék megmunkálása 2.3 órát igényelt, most az új gépek 38 perc alatt végzik ezt a munkát.

Elképzelné is szédítő, hogy mi történik azokkal a munkásokkal, akiket a technikai racionalizálásnak ez a gyorsasága fölöslegessé tesz. Agyrém azt hirdetni, hogy más iparágak felhasználják a gépgyártásban, az automobiliparban vagy máshol kiszorult munkásokat. A géptechnika haladása és a racionalizálás mindenhol munkásfölösleget teremt. Az önműködő gépek egyre nagyobb részt hódítanak a termelésből. Válság, ijesztő nyomor, tízmilliók munkanélkülisége és a géptechnika továbbfolytatja hódító hadjáratát.

A gépek tulajdonképpen az emberiség jóté-veői, de a kapitalizmusra volt szükség, hogy az ember gyilkos versenytársaivá változtassa őket. Csak egy más társadalomgazdálkodás-ban lehet a gép újra az, aminek lennie kell: az ember barátja, szövetségese és hűséges segítőtársa.

Angliában harminc vasipari vállalat foglal-kozik acélházak építésével. Angliában az elmúlt években nagyon elterjedt az acélházak építése, különösen a vasipari centrumokhoz közel fekvő vidéki nagy ipari városokban. Az 1937. évben mutatkozó nagyarányú vaskereslet miatt az építési költségek drágultak és a kereslet visszaesett. Most ismét növekedett a kereslet és már 30 vasipari vállalat foglalkozik acélházak építésével. Az ilyen házakban az összes falak, tetők, menyezetek, ajtók, lépcsők, kályhák, fürdőkádak és mosdók acélból készültek és hozzá vannak építve a falakhoz. A házak kívülről normálisnak néznek ki, rendkívül tartósak, belülről első pillanatban a lakó-érzése az, hogy valami vaskazettában van, bár a szobák nagyon világosak. E házaknak nagy előnye, hogy abszolút tűzmentesek és féregmentesek. Éppen ez utóbbi miatt a nagy ipari városokban az iparvállalatok többsége munkáslakáskolóniákat acélházakból épített.

A Braşov-i »Schil« gépgyár munkásai új kollektív szerződést kötöttek

A Braşov-i »Schil« gépgyár munkásainak kollektív szerződése 1937. december 16-án járt le. Az új kollektív szerződés megkötésére közvetlen tárgyalások indultak meg a munkások bizalmijai — Orbán szaktárssal az élén — és a gyár igazgatósága között.

Január 1-én a felek egyezsége jutottak. A régi szerződésben foglalt összes rendelkezések és jogok érvényben maradnak az új kollektív szerződésben. A munkabérek 10—11%-ot emelkedtek. Az új kollektív szerződés érvény-ideje 1 év.

Minden »Schil«-gyári vasmunkás saját jól felfogott érdeke azt diktálja, hogy szervezked-jék és ezzel a vasmunkás szervezetnek erőt kölcsönözzön arra az alkalomra, amikor az összesség gazdasági helyzetének megjavítása érdekében új küzdelmet kell megindítsanak. Egyetlen szaktárs se feledje el azt, hogy a jövő küzdelmeinek sikere csak a jól kiépített szakszervezet alapjain nyugszik.

A Reşitai U. D. R. vállalat mozdonyosztályában felmerült konfliktus békés elintézését nyert

Az utóbbi időben 33 munkást bocsájtottak el, a Reşitai U. D. R. vállalat mozdony osztályából. A munkások bizalmiférfiai és a szakszervezett vezetősége sérelmesnek tartotta az elbocsátásokat, mint amelyek ellenkeznek az érvényben levő kollektív szerződés világos rendelkezéseivel. Ezért lépéseket tettek az illetékes hatóságoknál az elbocsájtott munkások visszavétele, valamint a további elbocsájtások megakadályozása iránt.

A jelen érvényben levő kollektív szerződés úgy rendelkezik, hogy amennyiben a vállalat valamelyik osztályában olyan mérvű munkaszkökenés állna be, amely a munkáslétszám leszállítását vonná maga után, az esetben, a fölöslegessé vált munkások más osztályokban helyezendők át.

A bizalmi férfiak részéről eszközölt közbe-járás úgy a Timişoara-i munkaügyi felügyelő-ségnél, mint a Reşitai helyi hatóságoknál sikerrel járt. A felmerült konfliktus békés elintézését nyert abban az értelemben, hogy a 33 elbocsájtott munkást szerzett jogaik meg-örzése mellett visszavették és más osztályban nyertek elhelyezést. A további elbocsátások megszüntek. A konfliktusnak ez a része tehát, a munkások megalégedésére nyert befejezést. Megnemegezés tárgyát képezi azonban az új L. A. pacific mozdonyok munkálatainak akord tarifája. Az új típusu mozdonyokból a munkások 10 darabot befejeztek és a forgalomnak átadtak. Az új típusu mozdonyok munkáinak megkezdésénél, a munkások meg-reklamálták az akord árakat, mert azok az árak amelyek a kalkulációs irodából kerültek, jóval alacsonyabbak voltak mint a G10 és P8 típusu mozdonyok munkáinak akord tarifája.

A gyár vezetősége azt az utasítást adta, hogy a munkások gondosan és pontosan vé-gezzék el a munkát, mert fontos az, hogy a gépek működése hibamentes és az átvétel eredménye kedvező legyen. Ha a havi elszámolások lezárása alkalmával megállapítást nyer, hogy a kalkulációs iroda által meghatározott akord árak elégtelenek, a munkások pótbért fognak kapni, hogy a fizetések ugyan-olyan színvonalon legyenek mint azoknál a mozdonyoknál, ahol az akordárak szabályoz-va vannak.

A gyár vezetőségének eme ígéretére tá-maszkodva a munkások minden szorgalmukat latba vetették, amelynek árán sikerült ugy mennyiségben mint minőségben a megkívánt termelést elérni.

A »pacific« mozdonyok átvétele alkalmá-val az U. D. R. igazgatósága megalégedéssel vette tudomásul a bizottság nyilatkozatát, miszerint a mozdonyok minden várakozást felülmúlnak. Az igazgatóság ígéretei azonban a feledés homályában merültek. Ez a kérdés maradt egyenlőre rendezetlenül a felek között. A tények tárgyilagosa leírása alapján, meg-állapíthatjuk, hogy a munkások igazsága el-vitathatatlan és hinni akarjuk, hogy az igaz-gatóság végeredményben el fogja ismerni a kalkulációs iroda tévedését és megteszi az intézkedéseket e tévedés jóvátételére, vagyis a munkák megkezdésénél tett kategorikus ígéreteit be fogja váltani.

Csoportközgyűlések

A szövetséghez csatlakozott szervezetek rendszerint minden év elején tartják meg közgyűléseiket.

A politikai események bekövetkezése miatt, csak egy része a szakszervezeteinknek tudták megtartani a közgyűléseiket, míg a szakszervezetek többségének közgyűlése ezután fog végbemenni.

Az eddig megtartott közgyűlések a következő módon folytak le:

Cluj

A cluj-i vasas szaktársaink folyó évi február hó 13-án tartották meg rendes évi közgyűléseiket a saját otthonuk dísztermében, amely zsufolásig megtelt a közgyűlésen résztvevő szaktársakkal.

Bruder elnök szaktárs délelőtt 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést és megemlékezett a csoport 40 éves fennállásáról, melyet méltóan kell megünnepelni a szaktársak ebben az évben.

Lengyel és Polifka szaktársak pénztári, Ábrahám szaktárs könyvtári és Nagy szaktárs ellenőri jelentése után Lengyel és Pálffy szaktársak a vezetőség erkölcsi jelentését teszik meg. Ismertetik az elmúlt év bérmozgalmait, amelyek általában 10 százalékos béremelést eredményeztek a szaktársak részére. Jelentik, hogy az elmúlt évben 424 új tag lépett be a szervezetbe és jelenleg 842 tagja van a csoportnak. Az erkölcsi jelentésből kitűnik, hogy a csoport titkársága 137 esetben folytatott tárgyalásokat közvetlenül a munkaadókkal és 44 esetben a munkaügyi felügyelőség közvetítésével. Biróságoknál 36 esetben indított keresetet a csoport titkársága a tagok érdekében. Jelentik továbbá az előadók, hogy a nagyterem befejezésével lehetővé vált az előadások, teadélutánok és bálók rendezése, amelyek tekintélyes bevételt biztosítanak a csoportnak.

Regőczy, Floca, Schneg, Szendrei, Holuban, Kántor és Stan szaktársak kritikájukban egyes hibákra mutatnak rá és kéri az újonnan megválasztott vezetőséget, hogy a csoport naggyátétele érdekében mindent kövesse nek el.

Vita után a közgyűlés a vezetőség jelentését egyhangulag tudomásul vette és a vezetőségnek a felmentvényt megadta.

Bruder szaktárs a vezetőség nevében köszönetet mond a megjelenteknek a támogatásért és átadja az elnöklést Schneg szaktársnak, akit a közgyűlés kor-elnöknek választott.

Pálffy szaktárs javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy utasítja az újonnan megválasztott vezetőséget egy román és egy magyar kulturbizottság szervezésére, a tagok oktatása és nevelése céljából. Utasította továbbá a közgyűlés a vezetőséget, hogy a két kulturbizottságot úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legmesszebbmenőleg támogassa. König szaktárs kéri a közgyűlést, hogy az ifjú vasmunkásokkal intenzívebben foglalkozzunk. Neumann szaktárs javasolta, hogy a kulturbizottságok szavalókórus, műkedvelő gárda és dalárda megszervezésével is foglalkozzanak a lehetőségekhez képest. König és Neumann szaktársak javaslatát a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Az 1938. évre szóló költségvetés megszavazása után Orbán szaktárs a szavazatszedő bizottság jelentését teszi meg, melyszerint a vezetőség a következőképpen lett megválasztva:

Stan Vasile elnök, Gârbovean Gheorghe, Nagy János alelnökök, Polifka József, Morar Ioan pénztárosok, Rusu Vasile, Fischer Albert ellenőrök; Vranghel Tibériu, Klein Alfréd jegyzők; Nagy Sándor I., Rusu Alex. könyvtárosok; Lenart Nicolae, Háp János, Bava Mihail, Bereczki Carol, Dorca Stefan, László Dominic, Cornea Stefan, Nix Alexandru választmányi tagok; Krausz József, Lengyel Samuilă, Nagy Sándor II., Seliştean Ioan, Szendrei Kálmán, Chioran Ioan, Daróczy Károly, Iughe-nar Aurel, Gáspár Sándor, Weisz Adolf szervezőbizottsági tagok; Regőczy István, Feneşan Aurel, Kiss Rezső, Hui Dumitru, Salmen Rudolf, Tătar Andrei, Rottenstein Dezső, Abram Mihai, Mate Gheorghe, Téglás Jenő otthonbizottsági tagok; Mărginean Ioan, Horváth Albert, Moldovan Ioan, Gáll Albert póttagok.

Stan szaktárs az újonnan választott vezetőség nevében mond köszönetet és a lelkes hangulatban lévő közgyűlést délután 2 órakor bezárta.

Bocşa-Română

A Bocşa-Română-i vasmunkások szervezete folyó évi január 30-án tartotta évi közgyűlést az új otthon dísztermében.

A közgyűlést Jumanca C. elnök elvtárs d. e. 10 órakor nyitotta meg.

Azután előterjesztette a vezetőség múlt évi jelentését. A pénztárjelentést Kurunczi elvtárs, az ellenőrző-

bizottság jelentését Kammergauber elvtárs, a könyvtári jelentést pedig Micu C. elvtárs tette meg.

Miután a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette, a vezetőségnek megadták a szokásos felmentést.

Miután a közgyűlés által korelnökként megválasztott Tribus O. elvtárs megköszöni a bizalmat, következik az új vezetőség megválasztása, amely az alantiból áll:

Jumanca Constantin elnök; Caragiú Gheorghe, Kocsis Lajos alelnökök, Mureşan Ioan titkár, Tina Ioan altitkár, Kammergruber Hermann pénztáros, Kocsis József alpénztáros, Micu Constantin könyvtáros, Habál Géza alkönyvtáros, Falat János, Kurunczi Ferenc, Haupt Vilmos ellenőrök, Eiben Máté, Berényi Ödön, Peia Constantin, Tuttel János, Viedl Mihály, Drăgan Constantin, Borcovici Anton, Kralovanszki Lajos, Veszeli Vencel, Antalag Petru, Tribusz Otto, Kurunczi József, Mingea Ioan és Petrişor Simion vezetőségi tagok, Bisce Constantin, Caragiú Constantin, Tina Constantin és Valenta János póttagok.

A Szövetség részéről a közgyűlésen Muntean elvtárs szövetségi titkár vett részt, aki beszédében a munkásság gazdasági és társadalmi helyzetével általánosságban foglalkozott. A beszéd befejezése után, Jumanca elnök elvtárs, az új vezetőség nevében megköszöni a bizalmat és a gyűlést bezárja.

Zărneşti

Február 6-án tartotta meg rendes évi közgyűlést a Zărneşti helyicsoport, amelyen a tagok jelentős száma vett részt.

Velcea Dumitru szaktárs üdvözlőve a megjelent tagokat és a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja. Ismerteti a közgyűlés napirendi pontjait: anyagi jelentés, az 1937 évi mérleg és 1938 évi költségvetés jóváhagyása, ellenőri jelentés, erkölcsi jelentés, a régi vezetőség felmentvényének megadása és új vezetőség választása.

Fazekas szaktárs a pénztári jelentést terjeszti elő, majd ismerteti a csoport évi mérlegét és a jövő évi költségvetést. Ezután az ellenőri jelentés következik, melynek alapján a pénztár kezelés mindig a legteljesebb rendben volt. Velcea szaktárs a csoport vezetőség működéséről szóló erkölcsi jelentést ismerteti. Jelentését a következőkben foglalta össze: A múlt év január 24-én megválasztott vezetőség minden igyekezetével azon volt, hogy a csoport érdekeinek előbbrevitelére, valamint a tagok gazdasági érdekeinek legmesszebbmenő megjavítására a legteljesebb munkát fejtsse ki. A múlt évben 11 taggyűlést és 22 vezetőségi ülést tartottunk. A vezetőség minden irányban élénk tevékenységet fejtett ki és ennek nyomán a tagok erkölcsi és anyagi helyzetének előbbrevitelében szép eredményeket könyvelhettünk el.

A múlt év második felében, a szervezett munkásság érdekeitől teljesen távol álló egyének, meg nem valószínűsíthető ígéretek árán, igyekeztek a szervezeti élet normális kifejlődését megbénítani és a munkás tömegeket a fascizmus érdekszférájába csábítani.

Azonban a szerzett jogokkal bíró szervezett munkásság, akinek háta mögött szervezeti múlt van, tántoríthatatlanul megmaradt a saját erejéből felépített szakszervezeti élet irányvonalán. Így, ezek az egységbontó elemek végeredményben nem tudták kompromitálni a szakszervezeti mozgalmat és ennek oly nagy fáradsággal kiküzdött eredményeit.

A mi helyi csoportunk 1919-ben, közvetlenül a háború után alakult meg, tehát 20 éves múlttal tekint vissza. A csoport működésének egész ideje alatt nagyon sok jogot küzdött ki a munkástársaink javára. Az 1928 évi 3 hetes sikertelen sztrájk után a csoport 6 hónapig beszüntette működését. A papír és celuloze gyár igazgatóságai látva azt, hogy a munkástömegek nélkülülzik a szakszervezetet, melynek segítségével a kiküzdött eredményeket megtarthassák, a szerzett jogokat gyors intézkedéssel hatályon kívül helyezték. A legkisebb hibáért következtet a felmondás nélküli élbocsájtás. Hessemer az akkori volt igazgató úgy bánt a munkásokkal, mint az igavonó barmokkal. Szidták és verték a munkásokat.

Még emlékszünk arra az esetre, amikor egy munkást 2000 lej pénzbüntetéssel sújtottak.

Ha az üzem valamelyik osztályában történetesen kevesebb munka volt, a munkásokat 4-5 órára hazaküldték. A munkabérek mintegy 50 százalékkal estek. E roppant nehézségek gyorsan felébresztették a munkásság szakszervezeti öntudatát és komoly szervezkedés és összetartás révén visszaszereztük jogainkat.

A munkásság bizalmiférfiái rá tudták bírni a celuloze gyár igazgatóságát, hogy a 70.000 lejt kitevő büntetési alapot a szegénysorsú munkások gyermekeinek felruházására és iskoláztatására fordítsák.

A szakszervezet vezetősége 1935-ben munkásonthon felépítését határozta el. Legyen a zărneşti munkásság-

nak is saját otthona, úgy mint Reşişan, Clujon, Aradon, Petroşeniben, Lupeniben, Diciosánmartinban, Bocşa-Română stb. helyeken van. A tagok örömmel vették tudomásul a csoportvezetőség eme irányu határozatát. A legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatásukat helyezték kítátásba e cél elérésére. Határozat hozatott, hogy minden munkás egy napi munkabérével járul hozzá az otthon felépítéséhez, mely célból a gyárak igazgatóságait felkérték, hogy mindenkinek hivatalból egy napi bérét vonják le. Azonban könnyen érthető okokból az igazgatóságok megtagadták ezt a kérést. Más eszközökhöz kellett folyamodni. Gyűjtőveket bocsájtottunk ki. A befolyt összeggel, továbbá a csoport meglévő alapjával, a Szövetség részéről kiutalt 10.000 lej támogatással és a reşişai csoport részéről kapott 1000 lej segítséggel 55.164 lej értékben telket vásároltunk.

Mivel már a telek birtokában vagyunk, amelyre minél hamarabb fel kell építsük az otthonot, a múlt év folyamán újból gyűjtőveket bocsájtottunk ki. A gyűjtésből befolyt 5984 lej, eladtunk otthonbélvegyet 1365 lej értékben, mulatságokból befolyt 7600 lej, a csoport alapjába befolyt 28.158 lej, mely összegek együtt kitesznek 43.107 lejt. Az újonnan megválasztandó vezetőségnek rendelkezésére áll ez az összeg, hogy megkezdje az építkezést. Anyagi támogatásra ígéreteink vannak a szövetségtől, a brassói munkakamarától, valamint a papír és celuloze gyár igazgatóságaitól.

Habár ezen ígéreteknek komoly alapjuk van, nem szabad, hogy mindent mások támogatására bizzunk, hanem elsősorban mi magunk járuljunk anyagiakkal hozzá, mert a mi és gyermekeink érdekéről van szó — mondja az előadó.

A csoport vezetősége különböző beadványokat terjesztett az illetékes hatóságokhoz tagjainak az érdekében. De emellett alapszabályszerű segélyben is részesítette a tagjait. Különböző segélyek címén kifizetett a csoport 11 035 lejt és pedig: munkanélküli segély 1390 lej, betegsegély 6895 lej, utassegély 100 lej, rendkívüli segély 650 lej, temetkezési segély 2000 lej.

Május hónapban megkötöttük a kollektív szerződést. A régi jogok fenntartása mellett elértük a május 1-e ünnep elismerését, a munkabérek 7 százalékkal való felemelését, a tulorák és vasárnapi munkaidő 50 százalékos pótdíjjal való javadalmasítását.

1937 november 16-án tárgyalások indultak az új kollektív szerződés megkötésére. Ezek a tárgyalások 1938 január 17-én fejeződtek be.

A szerződés értelmében a munkások 100 lejen aluli napi fizetésnél 6%-os béremelést, 100 lejen felüli napi fizetésnél 5%-os béremelést kaptak. A béremelést 1937 november 1-től visszamenőleg folyósították. Az összes régi jogok továbbra is érvényben maradnak. A szerződés érvényideje 9 hónap vagyis 1937 november 1-től — 1938 augusztus 1-ig.

Jelentésének befejeztével az előadó még erősebb szolidaritásra és szervezkedésre hívja fel a munkásságot.

Draică Gheorghe szaktárs a könyvtári jelentést teszi meg. A közgyűlés a jeletéseket egyhangulag tudomásul veszi és az új vezetőség megválasztására tér át. A kandidáló bizottság javaslatára, az új vezetőségben a következő szaktársak lettek megválasztva:

Elnök Senchea Aurel. Alelnökök Alber Ivan és Sperchez Nicolae. Titkár Velcea Dumitru. Pénztárnok Fazecaş Gheorghe. Segéd pénztárnok Oncea Gheorghe. Könyvtárnok Mastan Teodor. Vezetőségi tagok Nişcov Stefan, Horváth Stefan, Krempeles Francisc, Oncea Gheorghe, Pagu Stefan, Măluşel Ioan, Zară Stefan, Ciurea Ioan. Ellenőrök Flucuş Victor, Romanic Ioan, Militon Garcea.

A közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Turda - üveges

Az üveges helyi-csoport január 16-án tartotta meg rendes évi közgyűlést. A közgyűlést Selejan Ioan elvtárs nyitotta meg, aki tartalmas beszédben vázolta a vezetőség elmúlt évi tevékenységét. A pénztári és ellenőri jelentések megtétele után a közgyűlés az új vezetőséget választja meg, melynek tagjai a következők: Elnök Selejan Ioan. Alelnök Irsic Iosif, jegyző Motzanauer Zoltan. Pénztárnok Foitic Ioan. Másodpénztárnok Crapan Augustin. Vezetőségi tagok Sabău Florea, David Francisc, Rozin Francisc, Crapan Ioan, Ivancic Gheorghe. Ellenőrök Holzer Iosif, David Ferdinand. Selejan elvtárs az új vezetőség nevében mond köszönetet a megtisztelő bizalomért és felhívást intéz a közgyűlés tagjaihoz, hogy támogassák a csoport vezetőségét az üveges munkások legmesszebbmenő érdekeinek megvédésére irányuló küzdelemben. A közgyűlést befejeztnek tekintik.

Târgul Mureş

Január 23-án tartotta meg közgyűlést a Târgul Mureş-i helyicsoport, amelyen Szövetségünk képviselőjében részt vett Gârbovean szaktárs is. A közgyűlésen megjelent a csoport tagjainak több-

sége és e megállapítással az elnök megnyitottnak nyilvánította. A régi vezetőség tagjai előterjesztették a csoport anyagi és erkölcsi jelentését, majd következett az ellenőri jelentés.

A közgyűlés tudomásul vette a jelentéseket és a régi vezetőségnek a felmentvényt megadta.

Gârboveanu szaktárs tartalmas beszédében ismertette a szakszervezeti mozgalom jelentőségét és felhívást intézett a közgyűlés jelen volt tagjaihoz, hogy ebben a városban is építsék fel az erőteljes szakszervezeti mozgalmat.

A közgyűlés aztán az új vezetőség választását ejti meg a következőkben:

Elnök Bányai Ferenc. Alelnök Veres Pál. Pénztárnok Erdős Gergely. Másod pénztárnok Kiss Sándor. Jegyző Seigles Dezső. Segéd jegyző Szentmártoni József. Vezetőségi tagok: Molnár Balázs, Lukács András, Csiki István, Kálmán Ferenc. Vezetőségi póttagok Bodó Mihály, Bőjte Dénes, Szabó György. Ellenőrök Nemes Mihály, Kriszto Jenő, Gábor Jenő. Ellenőri póttagok Madaras Gyula, Szövérfi Károly.

A különböző szervezési ügyek megvitatása után az elnök a közgyűlést bezárta.

A háboru — fényes üzlet

Egy magasállású amerikai katonatiszt, Butler vezérőrnagy, aki a háboruban az európai nyugati fronton teljesített szolgálatot, kiadott egy füzetet, amelyben a háborus szállításokkal foglalkozik. Néhány adat nagyon megérdemli, hogy szélesebb körben is nyilvánossághoz jusson. Így például a hivatalos statisztikai kimutatások alapján megállapítható, hogy a háboru után Amerikának 21.000 — huszonegyezer! — új milliomos és milliárdosa volt. Míg a békében a hadiszállítók megelégedtek 6%-tól 12%-ig terjedő haszonnal, addig a háboruban a haszontétel 1800%-ig emelkedett. A Dupont-ágyugyár — amely a Roosevelti politikának ma is legnagyobb ellensége — békében hatmillió dollárt forgalmazott vállalataiban, a háboruban, jobban mondva egyetlen háborus évben 58 millió dollárt forgalmazott. A Betlehem-Acélművek nyeresége egyetlen háborus esztendőben hat millióról 49 millióra szökkent fel. A General Chemical Company vegyészeti gyár évi tizenkétmillió dollár tiszta nyereséget mutatott ki a békeévek átlagos évi nyolcszáz ezer dollárja helyett, tehát 1500%-kal többet.

A hadrakelt sereg cipőellátása is üzleti spekuláció tárgya volt. A hadiszállítók 35 millió pár cipőt szállítottak, holott a sereg teljes létszáma négy millió katona volt, akiket jelentősen kevesebb cipővel is kielégíthettek volna. Minden egyes emberre nyolc és fél pár cipő jutott volna, ha kiosztják közöttük, de Butler szerint a vezetése alatt álló csapatok fejenként csak egy-egy párat kaptak. A háboru befejezése után huszonöt millió pár cipő volt a raktárakban. Egy élelmes vállalkozó húszmillió darab moszkítóhálót ajánlott fel a hadvezetőségnek, amely azt meg is vette, holott azon a területen, ahol az amerikai csapatok állottak, nem is volt moszkítóveszedelem. Ezért hát a megvásárolt hálókat nem küldték át Európába. Egy másik „hazafi” drága pénzen az állam nyakába sózott olyan méretű csavarokulcsokat, amelyekhez való csavarokat legfeljebb a Niagara-zuhlatag turbináinál használnak. A statisztika szerint Amerikának 52 milliárd dollárjába került a háboru, amely összegből egyedül a hadiszállítók 16 milliárdot zsebeltek be.

Târgu-Mureş vasmunkásainak jelentős száma munkanélküli

Dacára annak, hogy a gazdasági élet felszínesen konjunkturális, a vasiparban jelentős számú munkanélküli van és amint a jelek mutatják, a munkanélküliek száma növekedni fog. Tg.-Mureş városban, melynek aránylag az ipara kevés, nap-nap után növekszik a vasmunkás munkanélküliek száma. A munkások egy része az ország ipari gócpontjai felé vették útjukat, abban reménykedve, hogy kedvező munkaalkalmat találnak.

A városban levő több ipari vállalat csökkentette termelését és rövidebb vagy hosszabb időre, avagy végleges terminusra alkalmozottait elbocsájtotta.

A petroleumfinomító vállalat majdnem tel-

jes egészében beszüntette üzemét, ideiglenesen elbocsájtott 40 alkalmazottat és a még megmaradt tíz munkás heti 25 órát dolgozik.

De a kisiparban sem kecsegtetőbb a helyzet, sokan vannak munkanélkül. Olyan városban, mint Tg.-Mureş, a munkanélküliek száma (vasasok) meghaladja a 80-at. Nincsenek ebbe beleszámítva a cukorgyári munkások, akiket a munkaszünet befejeztével szélnek eresztettek. Ezeknek a száma felrug 60-ra. A petroleumfinomító vállalat nyersanyag- és pénzhány miatti indokkal bocsájtotta el a munkásait. Sötét felhők tornyosulnak a láthatáron: munkanélküliség, melynek nyomán következik a végtelen nyomor.

A Cireşa-Banat mezőgazdasági szerszámgyár munkásainak bérmozgalma

Cireşa-Banat mezőgazdasági szerszámgyár munkásait az élet mind nagyobb foku drágulása és a súlyosbodó megélhetési viszonyok arra indították hogy a munkabérek emelése érdekében bérmozgalmat kezdjenek.

A munkások bizalmi férfiai és a gyárigazgatóság között megindult közvetlen tárgyalások nem vezettek eredményre és így a konfliktus be lett jelentve a Timişoara-i munkaügyi felügyelőségnek.

Február 8-án tartották meg ez ügyben a békéltető tárgyalásokat, mely alkalommal a felek egyezsége jutottak. A „kapa” osztályban érvényben volt akord árak darabonként 30 banival emelkedtek. A „balta” osztály akord árai kgrmonként 20 banival emelkedtek, míg a köszörűsök darabonként 10 bani javítást kaptak.

Ez a javítás a munkabérek szempontjából 60 banitól 1 lejig terjedő béremelést jelent óránként.

A nagyobb arányú javítások munkálatait a specializált munkások részére 10, a nem képesített munkások részére 6 lei órábréval

fizetendők. A kályhák nagyobb mérvű javítási költségei a munkaadót terhelik, míg a kisebb javítások önköltségét a munkások fedezik.

A fizetéses pihenő szabadságot minden jogosult munkás megkapja.

A fenti elért eredmények a haladás irányában jelentenek egy lépést. A Cireşa mezőgazdasági szerszámgyár munkásai még a szervezkedés kezdő stádiumában vannak és összetartásuk révén előbbre vitték érdekeiket.

A szervezetben való tömörülés szebb jövőhöz vezet.

A Bistra-völgyi munkások Társadalombiztosító fiók felállítását és gyógyszerért követelnek

A Bistra-völgyében dolgozó 4500 munkás követelik a Társadalombiztosító intézménytől, hogy részükre egy biztosítási fiókirodát, valamint egy gyógyszerért állítsanak fel. Ion Radu szaktárs már számtalan esetben juttatta a munkásság eme kívánságát az illetékes fórumokhoz, hogy Ferdinandon állítsák fel a Társadalombiztosító fiókirodát és ezzel kapcsolatban a gyógyszerért is, de ezideig semmi sem

történt, mindannak ellenére, hogy a törvény is lehetővé teszi a munkások ilyen irányú kérelmének a teljesítését azokon a helyeken, ahol legalább 500 biztosított tartózkodik.

A munkások fenti kérelme valóban jogosult. Az általuk és munkaadóik által befizetett nagyszámú járulékok jogalapot szolgáltatnak arra, hogy a Társadalombiztosító intézmény központi igazgatótanácsa kötelességének érezze kérésük teljesítését.

Magunkévá tesszük a Bistra-völgyi munkások kérését és követeljük a Társadalombiztosító központi igazgatóságától, hogy Ferdinandon 4500 munkás részére haladéktalanul állítsák föl a Társadalombiztosító fiókirodáját és gyógyszerért.

Vasipari hírek

Hogyan takarékoskodnak a vassal Németországban. A német kormány néhány héttel ezelőtt rendeletet adott ki, amely betiltotta a fölösleges új építkezéseket és a vállalatok fölösleges üzemkibővitéseit és új investációjait. A rendeletet a német kormány azzal indokolja, hogy a vassal takarékoskodni kell. Ujabbán fokozottabb mértékben ellenőrzik a rendelkezés végrehajtását és minden olyan új építkezéshez, amelyhez sok vas kell, előzetes engedély szükséges, ugyancsak az üzemkibővitésekhez is. Az engedély ellenőrzésével megbízott hatóság az utóbbi időben nagyon sok ilyen engedély kiadását megtagadta, vashiányra való hivatkozással.

Ford 1,314.369 kocsit gyártott az 1937. év folyamán. A Ford-konzern jelentése szerint az 1937. év folyamán 1,314.369 kocsit gyártottak a konzern autógyárjai, 95.000 kocsival többet, mint az előző évben. Az 1,314.369 darabból az amerikai gyárak 1,027.701 darabot, a konzern külföldi gyárjai pedig 290.000 darabot állítottak elő.

Kizárási határozat

A lupeni vasmunkások csoportjának vezetősége folyó évi január 29-én tartott ülésén Savu Nicolae vasmunkást az alapszabályok 10. §-a alapján a szakszervezet és munkástársai érdekei ellen elkövetett árulásért a szakszervezetből kizárta.

Lupeni, 1938 január 29.

A vezetőség.

Kizárási határozat

A Vasmunkás Szövetség Központi Vezetősége Knezsinek Gyula, Nagy István és Török János vasmunkásokat, mint az oradea-marei vasmunkáscsoport tagjait, az alapszabályok 10. §-a alapján a Szövetségből kizárta.

Bucureşti, 1938 január hó.

A Központi Vezetőség.

Kizárási határozat

A bucureşti-i vasmunkások helyicsoportjának vezetősége február 3-án tartott ülésén az alapszabályok 10. §-a alapján Blumenfeld Ionel vasmunkást a tagok sorából kizárta.

Megállapítást nyert, hogy nevezett a szakszervezeti érdekektől eltérő, más érdekek szolgálatában állva, agentprovokatóri munkát fejtett ki.

Bucureşti, 1938 február 3.

A Vezetőség.

Nyilatkozat

Alulírott Horváth János, a petroseni vasascsoporthoz tagja, ezennel elismerem, hogy Droblits szaktárs személyére vonatkozólag helytelen kijelentést tettem, amely kijelentéssel úgy a Droblits, valamint más szaktársaknak az érdekeit is sértettem.

Beismerem, hogy ezzel hibát követtem el, amelyért ezután is bocsánatot kérek mindazoktól, akiket e kijelentéssel sértettem és ígérem, hogy a jövőben hasonló kijelentések tételétől tartózkodni fogok és szervezett munkáshoz illően fogok viselkedni.

Petroseni, 1938 február 19.

Előttünk, mint tanuk: **Horváth János s. k.**
Huszek József s. k.
Hög József s. k.